

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра інфекційних хвороб з курсом дерматовенерології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

« 02 » 08 2025 р.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна

Інфекційні хвороби
6 курс

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 222 «Медицина»

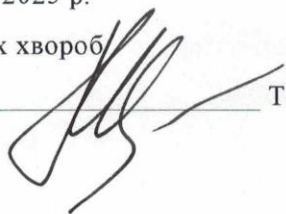
Освітньо-професійна програма: «Медицина»

Затверджено:

Засіданням кафедри інфекційних хвороб з курсом дерматовенерології
Одеського національного медичного університету
Протокол № 1 від «29» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри інфекційних хвороб

з курсом дерматовенерології

Тетяна ЧАБАН

Розробники:

Т.В. Чабан, д-р. мед. н, професор, О.В. Павленко, к. мед. наук, доцент;
О.А. Герасименко, к. мед. наук, доцент; Н.В. Мовлянова, к. мед. наук,
доцент; К.М. Усиченко, к. мед. наук, доцент; Н.В. Верба, асистент; В.М.
Бочаров, асистент

Тема 7: «Диференційна діагностика захворювань з діарейним синдромом: сальмонельоз, шигельоз, харчові токсикоінфекції, ботулізм»

Мета: Удосконалити знання здобувачів вищої освіти щодо основних захворювань інфекційної та неінфекційної патології, які можуть протікати з діарейним синдромом. Сформувати професійні уміння зі складанням плану обстеження хворих, проведення диференційної діагностики захворювань із синдромом діареї, для подальшого призначення лікування.

Основні поняття: Діарея, діарейний синдром – класифікація, етіологічні та патогенетичні фактори виникнення. Диференційна діагностика захворювань з діарейним синдромом: сальмонельозу, шигельозу, харчових токсикоінфекцій, ботулізму.

План

Теоретичні питання:

1. Особливості діарей різного генезу, їх класифікація та клінічні особливості.
2. Ступені зневоднення, критерії важкості захворювань з діарейним синдромом.
3. Диференційна діагностика гострих інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом діареї: сальмонельози, шигельоз, харчові токсикоінфекції, холера та ін.
4. Принципи надання невідкладної допомоги у випадку дегідратаційного шоку.
5. Обґрунтування попереднього та заключного діагнозу, призначення лікування з урахуванням форми, важкості перебігу та періоду хвороби, складання плану протиепідемічних заходів в осередку інфекції;
6. План обстеження хворого та методи специфічної та неспецифічної діагностики діарейного синдрому, діагностика носійства кишкових інфекцій.
7. Етіотропна терапія при кишкових інфекціях: препарати, дози, шлях введення, тривалість призначення.
8. Патогенетична та симптоматичної терапія у хворих на кишкові інфекції.
9. Правила виписки із стаціонару хворих кишкових інфекцій з діарейним синдромом.

Питання для самоконтролю:

1. Диференційна діагностика інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом гастроентероколіту.
2. Диференційна діагностика інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентероколіту.
3. Диференційна діагностика інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентериту.
4. Диференційна діагностика інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом коліту.
5. Методи лабораторної діагностики інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом гастроентероколіту.
6. Методи лабораторної діагностики інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентероколіту.
7. Методи лабораторної діагностики інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентериту.
8. Методи лабораторної діагностики інфекційних та неінфекційних захворювань, що перебігають з синдромом коліту.
9. Принципи лікування інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом гастроентероколіту.
10. Принципи лікування інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентероколіту.
11. Принципи лікування інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентериту.
12. Принципи лікування інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом коліту.

13. Принципи профілактики інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом гастроентероколіту.
14. Принципи профілактики інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентероколіту.
15. Принципи профілактики інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом ентериту.
16. Принципи профілактики інфекційних захворювань, що перебігають з синдромом коліту.

Орієнтовні завдання для опрацювання теоретичного матеріалу: вивчення основної та додаткової літератури, конспектами лекцій, методичними розробками, рекомендаціями та вказівками МОЗ та ВООЗ, написання рефератів.

Практична робота:

1. Скласти диференціально – діагностичну таблицю клініко-лабораторних показників при захворюваннях з діарейним синдромом: сальмонельоз, шигельоз, харчові токсикоінфекції, ботулізм.
2. Скласти лікувально-профілактичну таблицю заходів при захворюваннях з діарейним синдромом: сальмонельоз, шигельоз, харчові токсикоінфекції, ботулізм.

Ситуаційні завдання для самоконтролю:

Задача 1

Хворий 22 років, захворів гостро 12 годин тому, коли після ознобу підвищилася температура до 38°C, з'явилася загальна слабкість, через кілька годин з'явився переймоподібний біль в нижніх відділах живота, а ще через 5 годин з'явилося часте бідне випорожнення з домішкою слизу і крові. З епіданамнезу встановлено, що за добу до захворювання хворий пив некип'ячене молоко, куплене на ринку. При ректороманоскопії: слизова дистального відділу товстого кишечника набрякла, гіперемована, є крапкові крововиливи.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 2

В інфекційне відділення поступив хворий зі скаргами на нудоту, переймоподібний біль в животі, часте випорожнення з домішкою слизу і прожилками крові. Добу тому їв сметану. Захворів гостро. Спочатку непокоїли біль в животі й озноб, потім приєднався понос. Температура тіла 39,4°C. Губи синюшні. Пульс ниткоподібний. Артеріальний тиск - 60/0 мм рт. ст. Живіт злегка здутий, болісний при пальпації товстої кишки. Запідозрена дизентерія.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Захворювання в дитячій установі почалися раптово через 2-3 години після вживання в їжу не підданого термічній обробці сиру. У всіх постраждалих була рясна багаторазова блювота, біль у животі, рідке випорожнення, блідість шкірних покривів, у деяких незначне (до 37,3°C) підвищення температури тіла.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 3

Хворий 18 років, студент, захворів гостро: слабкість, головний біль, запаморочення, переймоподібний біль по всьому животу, рідкий стул 3 – 5 раз за добу із слизом, без домішок крові. Температура нормальна. За добу до хвороби пив некип'ячене молоко. Одночасно захворіли ще два студенти. Об'єктивно: шкіра бліда. Язик вологий,

обкладений білим нальотом. Серце та легені - без особливостей. Живіт м'який, болісний при пальпації в лівій клубовій області. Сигма не спазмована. Печінка та селезінка не пальпуються.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 4

Хвора 20 років, поступила на 1 день хвороби. Вночі раптово з'явилася блювота (4-5 разів), рідке, рясне випорожнення до 10 разів, озноб, переймоподібний біль в епігастрії. Об'єктивно: Т-39°C, стан важкий, риси обличчя загострені, шкіра бліда, ціаноз носогубного трикутника, пальців рук і ніг, судоми литкових м'язів. Тони серця глухі, Р-120, ритмічний, слабкого наповнення. АТ-80/40. Дихання везикулярне. Живіт здутий, болісний в епігастрії. Печінка і селезінка без змін. Напередодні їла м'ясний холодець.

Діагноз?

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 5

У хворого 20 років спостерігається постійна блювота, понос в вигляді «рисового відвару». Напередодні вживав до їжі невідомі спиртні напої та гриби. 3 дні тому знаходився в місцевості, де був спалах кишкової інфекції. Об'єктивно: температура 35,6°C, АТ не виявляється. Шкіра суха, бліда, пульс ниткоподібний, тони серця приглушені.

Діагноз?

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти з теми: здобувачам вищої освіти на вибір пропонується індивідуальні завдання, у вигляді написання: реферативної роботи, складання тиматичних схем, алгоритмів або таблиць сотосовно теми заняття.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265. 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189

3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 – 1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. – New York. - 2017. – 2340 p. P. 1152-1198
6. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadraga, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВСВ «Медицина», 2020. – 240 с. С. 156
7. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. – 128 с. С 69
8. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. – Lviv: «Magnolia 2006», 2019. – 220 p. P. 116
9. Лабораторный справочник «СИНЭВО» [О.В. Небыльцова, Ж.А. Климова, Г.А. Носенко и др.] / под ред. О.В. Небыльцовой. – К.: ООО «Доктор-Медиа», 2015. – 420 с. С. 254
10. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview>.
2. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
3. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
4. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/>.
5. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.

Тема 9: «Загальна характеристика гельмінтозів. Протозойні захворювання кишкового лямбліозу, балантидіазу»

Мета: Надати знання здобувачів вищої освіти щодо захворювання яке належить до антропопозних проіозойних хвороб з переважним функціональним порушенням дванадцятипалої кишки, інших органів травлення, яка у більшості людей має безсимптомний перебіг.

Основні поняття: Лямбліоз. Балантидіаз.

План

Теоретичні питання:

1. Клінічна класифікація лямбліозу.
2. Фактори патогенності лямбліозу?
3. Назвіть осіовні клінічні синдроми при лямбліозі.
4. Специфічна діагностика лямбліозу.
5. Укажіть основні етіотропні препарати для лікування лямбліозу.
6. Які препарати застосовують для патогенетичної та симптоматичної терапії лямбліозу?
7. Методи профілактики лямбліозу.
8. Клінічна класифікація балантидіазу.
9. Фактори патогенності балантидіазу?
10. Назвіть осіовні клінічні синдроми при балантидіазі.
11. Специфічна діагностика балантидіазу.
12. Укажіть основні етіотропні препарати для лікування балантидіазу.
13. Які препарати застосовують для патогенетичної та симптоматичної терапії балантидіазу?

14. Методи профілактики балантидіазу.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення лямбліозу та балантидіазу.
2. Яка актуальність лямбліозу та балантидіазу на сучасному етапі?
3. Назвіть осіовні характеристики лямблій та балантидій.
4. Етіологія та епідеміологія лямбліозу та балантидіазу.
5. Укажіть основні ланки патогенезу лямбліозу та балантидіазу.
6. Назвіть основні клінічні прояви лямбліозу та балантидіазу.
7. Які ускладнення можливі при лямбліозі та балантидіазі?
8. Укажіть метод специфічної діагностики лямбліозу.
9. Які препарати застосовують для лікування лямбліозу та балантидіазу?
10. Заходи профілактики лямбліозу та балантидіазу.

Орієнтовні завдання для опрацювання теоретичного матеріалу: вивчення основної та додаткової літератури, конспектами лекцій, методичними розробками, рекомендаціями та вказівками МОЗ та ВООЗ, написання рефератів.

Практична робота:

1. Скласти диференціально – діагностичну таблицю клініко-лабораторних показників при лямбліозі та балантидіазі.
2. Скласти лікувально-профілактичну таблицю заходів при лямбліозі та балантидіазі

Ситуаційні завдання для самоконтролю:

Задача 1

У мешканця сільської місцевості В'єтнаму, що працює на свинарській фермі, за останні 2 місяці з'явилося почастішання випорожнень, іноді з домішкою крові, бурого кольору, значне схуднення, невелике збільшення печінки, у крові - анемія.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 2

У трьох працівників свинарської ферми в Лаосі, які звернулися за медичною допомогою, відзначається: погіршення апетиту, схуднення, біль у нижній половині живота, почастішання випорожнень по 4-6 разів на добу, наявність домішок крові та слизу.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 3

Хвора Н., 18 років, студентка, звернулася зі скаргами на зниження апетиту, неприємний запах з рота, періодичні болі в ділянці шлунка, відчуття тяжкості у правому підребер'ї після прийому жирної їжі, підвищене газоутворення, нестійкий стілець. Подібні скарги зберігаються протягом двох років. При огляді стан задовільний температура тіла 36,5°C. Шкіра та склери чисті, язик густо обкладений жовтувато-сірим нальотом, запах з рота. Живіт піддутий, чутливий в епігастрії, визначається бурчання при пальпації. Печінка збільшена на 2 см нижче від краю реберної дуги, симптом Ортнера слабопозитивний. Селезінка не збільшена. Вранці був кашцеподібний стілець.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 4

Хворий після перенесеної кишкової інфекції звернувся зі скаргами на зниження апетиту, неприємний запах із рота. При огляді стан задовільний, на шкірі – поліморфний рожевий

висип. При пальпації: живіт безболісний, здутий, печінка та селезінка не збільшені, стілець нестійкий, схильність до запорів.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 5

Хворий звернувся зі скаргами, що за останні 3 дні відзначається температура тіла 37,4-37,8 ° С, зниження апетиту, відрижка при прийомі їжі, прискорений кашкоподібний стілець 4-5 разів на день з домішкою слизу та неприємним запахом. При огляді стан ближче до середньотяжкого, млявий. Шкіра суха, бліда, уртикарна висипка на шкірі щік і сідниць. Язик обкладений білим нальотом, у кутах рота заїди. При пальпації: живіт здутий, болісний у верхніх відділах, відзначається бурчання по ходу кишечника. Печінка та селезінка не збільшені.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти з теми: здобувачам вищої освіти на вибір пропонується індивідуальні завдання, у вигляді написання: реферативної роботи, складання тематичних схем, алгоритмів або таблиць самостійно теми заняття.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265. 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 —1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. — New York. - 2017. — 2340 p. P. 1152-1198
6. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadraga, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВСВ «Медицина», 2020. — 240 с. С. 156

7. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. — 128 с. С 69
8. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. — Lviv: «Magnolia 2006», 2019. — 220 p. P. 116
9. Лабораторный справочник «СИНЭВО» [О.В. Небыльцова, Ж.А. Климова, Г.А. Носенко и др.] / под ред. О.В. Небыльцовой. — К.: ООО «Доктор-Медиа», 2015. — 420 с. С. 254
10. Рекомендації міжнародних організацій
Електронні ресурси
 1. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: [http:// emedicine. medscape. com/article/ 830594-overview](http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview).
 2. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
 3. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
 4. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: [http:// www.who.int/ith/en/](http://www.who.int/ith/en/).
 5. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: [http://emedicine.medscape. com/article/212356-overview](http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview).

Тема 10: «Кишковий ґрсиніоз та псевдотуберкульоз»

Мета: Удосконалити знання студентів щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клінічних проявів кишкового ґрсиніозу та псевдотуберкульозу; сформувати професійне уміння зі складання плану обстеження хворого на кишковий ґрсиніоз та псевдотуберкульоз (лабораторного та інструментального), складання комплексного плану лікування хворого та необхідних профілактичних заходів в осередках кишкового ґрсиніозу та псевдотуберкульозу.

Основні поняття: Кишковий ґрсиніоз, псевдотуберкульоз.

План

Теоретичні питання:

1. Клінічна класифікація ґрсиніозу.
2. Фактори патогенності ґрсиніозу?
3. Назвіть осіювні клінічні синдроми при ґрсиніозі.
4. Специфічна діагностика ґрсиніозу.
5. Укажіть основні етіотропні препарати для лікування ґрсиніозу.
6. Які препарати застосовують для патогенетичної та симптоматичної терапії ґрсиніозу?
7. Методи профілактики ґрсиніозу.
8. Клінічна класифікація псевдотуберкульозу.
9. Фактори патогенності псевдотуберкульозу?
10. Назвіть осіювні клінічні синдроми при псевдотуберкульозі.
11. Специфічна діагностика псевдотуберкульозу.
12. Укажіть основні етіотропні препарати для лікування псевдотуберкульозу.
13. Які препарати застосовують для патогенетичної та симптоматичної терапії псевдотуберкульозу?
14. Методи профілактики псевдотуберкульозу.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення ґрсиніозу та псевдотуберкульозу.
2. Яка актуальність ґрсиніозу та псевдотуберкульозу на сучасному етапі?
3. Назвіть осіювні характеристики ґрсиніозу та псевдотуберкульозу. Етіологія та епідеміологія ґрсиніозу та псевдотуберкульозу.
4. Укажіть основні ланки патогенезу ґрсиніозу та псевдотуберкульозу.
5. Назвіть основні клінічні прояви ґрсиніозу та псевдотуберкульозу.
6. Які ускладнення можливі при ґрсиніозі та псевдотуберкульозі?
7. Укажіть метод специфічної діагностики ґрсиніозу та псевдотуберкульозу.
8. Які препарати застосовують для лікування ґрсиніозу та псевдотуберкульозу?
9. Заходи профілактики ґрсиніозу та псевдотуберкульозу.

Орієнтовні завдання для опрацювання теоретичного матеріалу: вивчення основної та додаткової літератури, конспектами лекцій, методичними розробками, рекомендаціями та вказівками МОЗ та ВООЗ, написання рефератів.

Практична робота:

3. Скласти диференціально – діагностичну таблицю клініко-лабораторних показників при ґрсиніозу та псевдотуберкульозу.
4. Скласти лікувально-профілактичну таблицю заходів при ґрсиніозу та псевдотуберкульозу.

Ситуаційні завдання для самоконтролю:

Задача 1

Хвора 20 років захворіла гостро: з'явилися озноб, температура 38,6 ° С, нудота, 2-х кратна блювота, біль в припупковій і правій клубковій областях, рідкі випорожнення. На 2-й день хвороби доставлена ШМД в інфекційне відділення.

Об-но: стан тяжкий, Т тіла – 39,1°С. Лице гіперемійоване, набрякле, ін'єкція судин склер. Язик покритий білим нальотом, кінчик його малинового кольору. В ротоглотці – гіперемія слизової оболонки дужок, твердого піднебіння, задньої стінки глотки. Мигдалики рихлі, нальотів немає. Набряклість, гіперемія дистальних відділів рук та ніг, набряклість навколо великих суглобів, обмежена рухливість в цих суглобів через виражену болючість. Навколо суглобів поліморфна плямиста та уртикарна висипка. На бокових поверхнях тулубу, грудної клітини дрібно-плямиста висипка. Тони серця дещо приглушені, ритмічні, АТ – 90/65 мм.рт.ст. Над легеньми везикулярне дихання. Живіт м'який, дещо здутий, печінка на 1,5см. виступає з-під ребра, селезінка не пальпується. Стільця не було 2 доби. Ан. крові: Ер. – 4,0 · 10¹²/л, НВ– 120г/л, Л – 18,6 х10⁹/л, п/я – 16%, с/я – 56%, е – 6%, л – 19%, м – 3%, ШЗЕ – 26 мм/год.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 2

Хворий 17 років звернувся до дільничного терапевта на 3 день хвороби із скаргами на головний біль, біль і відчуття дряпання в горлі, лому в суглобах і м'язах, загальну слабкість, підвищення температури тіла до 39,0° С, висип, пронос.

Об'єктивно: обличчя гіперемоване, судини склер розширені, склери субіктеричні. Слизова оболонка ротоглотки гіперемована, набрякла. На шкірі тулуба, кінцівок плямисто-папульозний висип. Лімфаденопатія. Язик обкладено білим нальотом, гіпертрофіровані сосочки. Пульс 98 / хв., АТ 110/60. Живіт помірно здутий, болісний в ілеоцекальній області. Печінка на 2 см виступає з-під краю реберної дуги. Випорожнення рідкі, 3 рази на добу.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 3

Хворий Т., 25 років, поступив у клініку на 3-й день захворювання з діагнозом „вірусний гепатит”. Захворів гостро: підвищилася температура тіла до 38,0°С. На 2-й день з'явилися однократне блювання, болі в животі, у колінних, литкових суглобах, надрив – висипка. На 3-й день з'явилась жовтушність склер та шкіри, сеча стала темно-жовтого кольору.

Об-но: Помірна жовтушність шкіри та склер. На бокових поверхнях тулуба та навколо суглобів дрібноплямиста висипка на гіперемійованому фоні. Кон'юнктиви гіперемійовані, ін'єкція судин склер. Задня стінка глотки гіперемійована, зерниста. Язик обкладений сіруватим нальотом, малиновий по краю. В легенях без змін. Тони серця приглушені, ритмічні. Живіт м'який, при пальпації – болісний в правій здухвинній ділянці. Печінка виступає на 3 см з-під реберної дуги по середньо-ключичній лінії. Селезінка не пальпується. Стілець світліше звичайного забарвлення, сеча темно-жовтого кольору. Суглоби не змінені.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти з теми: здобувачам вищої освіти на вибір пропонується індивідуальні завдання, у вигляді написання: реферативної роботи, складання тиматичних схем, алгоритмів або таблиць сотосовно теми заняття.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265. 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 —1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. — New York. - 2017. — 2340 p. P. 1152-1198
6. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadraga, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВСВ «Медицина», 2020. — 240 с. С. 156
7. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. — 128 с. С 69
8. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. — Lviv: «Magnolia 2006», 2019. — 220 p. P. 116
9. Лабораторный справочник «СИНЭВО» [О.В. Небыльцова, Ж.А. Климова, Г.А. Носенко и др.] / под ред. О.В. Небыльцовой. — К.: ООО «Доктор-Медиа», 2015. — 420 с. С. 254
10. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: [http:// emedicine. medscape. com/article/ 830594-overview](http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview).
2. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
3. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
4. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: [http:// www.who.int/ith/en/](http://www.who.int/ith/en/).
5. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.

Тема 11: «Диференційна діагностика захворювань з синдромом жовтяниці. Клініко-патофізіологічна характеристика жовтяниць: надпечінкової, печінкової, підпечінкової. Клініко-лабораторні синдроми: цитоліза, холестаза, мезенхімально-запальний.»

Мета: процеси обміну білірубіна, основні біохімічні показники при жовтяницях. Класифікація, етіологічні та патогенетичні фактори виникнення. Диференційна діагностика захворювань з синдромом жовтяниці.

Основні поняття: надпечінкова, печінкова, підпечінков жовтяниця. Синдроми: цитоліза, холестаза, мезенхімально-запальний.

План

Теоретичні питання:

1. Сучасне визначення жовтяниць;
2. Класифікація жовтяниць;
3. Основні клінічні прояви захворювань з синдромом жовтяниці;
4. Етапи обміну білірубіну;
5. Маркери вірусних гепатитів – інтерпретація показників.
6. Синдроми: цитоліза, холестаза, мезенхімально-запальний.
7. Основні показники специфічних та неспецифічних лабораторних методів досліджень при синдромі жовтяниці;
8. Провести диференційну діагностику захворювань з синдромом жовтяниці при інфекційній та соматичній патології;
9. Ознаки розвитку печінкової недостатності.

Питання для самоконтролю:

1. Пігментний обмін у здорової людини;
2. Пігментний обмін у хворого на жовтяницю;
3. Клінічна характеристика та класифікація жовтяниць;
4. Диференційна діагностика жовтяниць;

Орієнтовні завдання для опрацювання теоретичного матеріалу: вивчення основної та додаткової літератури, конспектами лекцій, методичними розробками, рекомендаціями та вказівками МОЗ та ВООЗ, написання рефератів.

Практична робота:

1. Скласти диференціально – діагностичну таблицю клініко-лабораторних показників при жовтяницях.
2. Скласти таблицю синдромальних особливостей при жовтяницях.

Ситуаційні завдання для самоконтролю:

Задача 1

Хворий 42 років, скаржиться на тупий біль у правому підребер'ї, слабкість, зниження апетиту, шкірний свербіж, жовтяницю. Хвороба почалася 1 місяць тому з тривалих артралгій, відвертання до їжі, сильної слабкості. Три тижні тому з'явилася жовтяниця, що зараз значно збільшилася. Температура 36,0°C. Місцями сліди розчосів. Пульс - 56 ударів за хв. Язик обкладений білим нальотом. Живіт м'який, болісний у правому підребер'ї. Печінка +3 см. Селезінка не збільшена. Загальний аналіз крові: лейкопенія, відносний лімфоцитоз, ШОЕ - 3 мм/годину.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Задача 2

Хвора 23 років скаржиться на слабкість, поганий апетит, нудоту. Хворіє 2 тижні. Спочатку погіршився апетит, потім потемніла сеча. Через тиждень пожовтіли очі. 5 місяців тому одержувала гемотрансфузії в зв'язку з післяпологовою кровотечею.

Об'єктивно: жовтяничні склери, шкіра субіктерична. Печінка збільшена на 1,5 см. Білірубін крові 60 мкмоль/л, АЛАТ - 4,2 ммоль/л, тимолова проба 8 од. Високий вміст HCV-RНК (ПЛР), анти-HCV IgM (+), HBsAg (-). Поставлено діагноз вірусного гепатиту С. Визначите фазу (період) хвороби.

Задача 3

Хворий знаходиться в інфекційному відділенні 6 днів. Захворів поступово: нудота, блювота, важкість в правому підребер'ї, темна сеча, ахолічне випорожнення, шкіра і склери жовтяничні. Печінка виступає на 3 см, середньої щільності, чутлива при пальпації. На 14-й день посилилася жовтяниця, з'явилося збудження, печінка зменшилася в розмірах (у реберної дуги), сухожильні рефлекси підвищені, температура субфебрильна.

У зв'язку з яким ускладненням вірусного гепатиту погіршився стан хворого?

Задача 4.

Хворий 72 років, 8 місяців назад оперований з приводу аденокарциноми прямої кишки. Стан після радикальної операції значно покращився, однак 3 тижні тому стала поступово наростати слабкість, знизився апетит, через тиждень — анорексія, нудота, погіршення сну, артралгії, важкість в правому підребер'ї, потемніла сеча, потім з'явилася сверблячка шкіри. Білий кал і жовтяницю помітив два дні назад. При огляді: виражені симптоми інтоксикації, помірна жовтяниця, живіт при пальпації м'який, безболісний. Печінка збільшена на 5 см, ущільнена, край її рівний. Селезінка збільшена, м'яка. Л-3,9×09 г/л, ШОЕ-6 мм/годину.

Попередній діагноз?

Задача 5.

Дитина М., 12 років, захворів гостро 5 днів тому. Підвищилася температура до 39°C, погіршився апетит. Через 2 дні приєдналася нудота, блювота, потемніла сеча. В школі, де вчиться дитина, захворіли ще 2 учні. Об'єктивно: температура нормальна, пульс -70 ударів за 1 хв. Склери та шкірні покриви злегка іктеричні. Живіт м'який, безболісний. Печінка +3 см, край закруглений. Селезінка + 1,5 см. Сеча темна. Випорожнення кашкоподібне, без домішок. Який діагноз найбільш вірогідний?

Задача 6.

Наводимо особливості одного з вірусних гепатитів (ВГ). Механізм передачі вірусу — фекально-оральний, при ведучій ролі водного шляху інфікування. Вибуховий характер спалахів з переважним ураженням осіб віком 15 – 29 років, у яких є антитіла до ВГА. Незвичайно висока летальність майже виключно у вагітних. Виявляється велика частота холестатичних змін в пунктатах печінки. Виражений нирково-печінковий синдром, навіть у чоловіків.

Що це за гепатит?

Задача 7.

Хворий Д., 45 років, поступив у лікарню з діагнозом гострий вірусний гепатит В (HBsAg+), жовтянична форма, середньоважкий перебіг. Обстежений в поліклініці: АЛАТ – 3,2 мкмоль/л, тимолова проба – 5,2 Од, HBsAg + , aHBcIgM +, HBe +, загальний білірубін - 96 ммоль/л, прямий – 68.

Які препарати найбільш доцільно призначити при госпіталізації?

Задача 8.

Хворий Г., 25 років, поступив у лікарню з попереднім діагнозом хронічний вірусний гепатит С в стадії загострення, хронічна наркоманія. Рік тому переніс гострий вірусний гепатит С.

Які дослідження найбільш інформативні для підтвердження загострення цього захворювання:

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти з теми: здобувачам вищої освіти на вибір пропонується індивідуальні завдання, у вигляді написання: реферативної роботи, складання тематичних схем, алгоритмів або таблиць самостійно теми заняття.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265, 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 —1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. — New York. - 2017. — 2340 p. P. 1152-1198
6. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadraga, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВСВ «Медицина», 2020. — 240 с. С. 156
7. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. — 128 с. С 69
8. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. — Lviv: «Magnolia 2006», 2019. — 220 p. P. 116
9. Лабораторный справочник «СИНЭВО» [О.В. Небыльцова, Ж.А. Климова, Г.А. Носенко и др.] / под ред. О.В. Небыльцовой. — К.: ООО «Доктор-Медиа», 2015. — 420 с. С. 254
10. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview>.
2. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
3. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
4. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/>.
5. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.

Тема 13: «Диференційна діагностика інфекційних хвороб з респіраторним синдромом»

Мета: Удосконалити знання здобувачів вищої освіти щодо основних захворювань інфекційної та неінфекційної патології, які можуть протікати з респіраторним синдромом.

Основні поняття: збудники ГРВЗ. Гостра дихальна недостатність.

План

Теоретичні питання:

1. Клінічні прояви респіраторного синдрому залежно від локалізації патологічного процесу.
2. Епідеміологічні, патогенетичні, клінічні та лабораторні особливості інфекційних захворювань, які можуть супроводжуватися респіраторним синдромом, їх специфічну діагностику, тактику лікаря при їх виявленні чи підозрі, їх ускладнення, принципи лікування та профілактики.
3. Порядок госпіталізації, обстеження та виписки хворих.
4. Диференційно-діагностичні відмінності респіраторного синдрому у хворих на грип, парагрипом, респіраторно-сенцитіальною, аденовірусною інфекцією та при бактеріальних ураженнях.
5. Диференційно-діагностичні відмінності респіраторного синдрому при інфекційній та неінфекційній патології.
6. Диференціальну діагностику типових та атипичних пневмоній (орнітоз, мікоплазмоз, легіонельоз, SARS, MERS, COVID-19).
7. Визначення поняття, класифікацію, патогенез, клінічну та лабораторну діагностику гострої дихальної недостатності, принципів лікування, невідкладної допомоги на догоспітальному етапі, у клініці інфекційних хвороб.
8. Визначення поняття, класифікацію, патогенез, клінічну та лабораторну діагностику респіраторного дистрес-синдрому дорослих, принципи лікування, невідкладну допомогу на догоспітальному етапі, у клініці інфекційних хвороб.
9. Знати основні накази МОЗ України щодо захворювань, що протікають з респіраторним синдромом.

Питання для самоконтролю:

1. Яка актуальність грипу на сучасному етапі?
2. Назвіть типи вірусів грипу та їхні відмінності, характеристика гемаглютиніну і нейрамінідази. Що таке реасортація, антигенний шифт і дрейф вірусів грипу?
3. Які клінічні прояви грипу є класичними, опишіть характер ураження легень і нервової системи при грипі?
4. Укажіть методи специфічної діагностики грипу.
5. Назвіть принципи лікування хворих на грип.
6. Опишіть методи специфічної профілактики грипу.
7. Клініко – діагностичні характеристики парагрипу, аденовірусної, риновірусної, респіраторно-сенцитіальної, бокавірусної, метаневмовірусної, інфекцій
8. Принципи лікування парагрипу, аденовірусної, риновірусної, респіраторно-сенцитіальної, бокавірусної, метаневмовірусної, інфекцій.
9. Принципи профілактики парагрипу, аденовірусної, риновірусної, респіраторно-сенцитіальної, бокавірусної, метаневмовірусної, інфекцій.

Орієнтовні завдання для опрацювання теоретичного матеріалу: вивчення основної та додаткової літератури, конспектами лекцій, методичними розробками, рекомендаціями та вказівками МОЗ та ВООЗ, написання рефератів.

Практична робота:

1. Скласти диференційно – діагностичну таблицю відмінностей клінічних проявів та діагностики по наступним нозоформам: грип, парагрип, аденовірусна, риновірусна, респіраторно-сенцитіальна, бокавірусна, метаневмовірусна інфекція.

Ситуаційні завдання для самоконтролю:

Задача 1

Хворий 28 років поступив до інфекційного стаціонару на 2-й день хвороби зі скаргами на помірний біль у горлі, незначну слабкість, підвищення температури тіла. Діагноз при направленні: “Лакунарна ангіна”. При огляді: Т 38,2°C. В ротоглотці - на фоні незначного набряку мигдаликів спостерігається сірий наліт у вигляді острівців, що не виходять за їх межі та погано знімаються з послідуною кровоточивістю. Пальпуються помірно збільшені, малоболючі підщелепні лімфовузли. Загальний стан мало порушений. Дихання носом вільне, в легенях хрипів немає. Пульс – 80 уд/хв. Тони серця звучні, ритмічні. Живіт м'який, безболісний.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 2

Хворий 16 років, поступив в інфекційну лікарню на 9-й день хвороби. Захворювання почалося гостро, температура 38,5°C, потім з'явився біль в горлі, слабкість, головний біль. Об'єктивно: температура 38,3°C. Стан середньої важкості. Легка жовтяниця шкіри і склер. Язик злегка обкладений. Зів і мигдалики гіперемовані, у лакунах білі нальоти. Збільшено шийні, пахові і пахові лімфовузли. Пульс 96 за 17в., тони серця ясні. Дихання везикулярне. Печінка і селезінка помірно збільшені. Сеча темніше звичайної. Діагноз ?

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 3

Хвора 29 років, захворіла гостро - озноб, головний біль, ломота в тілі, біль у горлі, температура 38°C. На 2-й день температура - 39,5°C, відмічала слабкість, запаморочення. У той же день була оглянута лікарем, що виявив нальоти у виді сірих щільних плівок на обох мигдаликах, збільшення і болісність підщелепних лімфатичних вузлів.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 4

Хворий 16 років, госпіталізований на 5-й день хвороби із скаргами на помірний головний біль, закладеність носа, біль в горлі при ковтанні, підвищення температури до 38-38,5°C. Стан при госпіталізації задовільнений. Носове дихання ускладнено, рясні слизові виділення з носа, гіперемія слизової ротоглотки, збільшені шийні і підщелепні лімфовузли.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 5

Захворювання почалось гостро, підвисилась температура до 38,5°C, з ознобом, появився сильний головний біль, почуття розбитості, біль у м'язах. Одночасно виникли: утруднене дихання через ніс, першіння в зіві, сухий виснажливий кашель, біль в очах, явища кон'юнктивіту. На 3-й день після зниження температури посилились катаральні симптоми, приєдналась задишка, кашель с серозно-кров'янистою мокротою, ціаноз губ, температура підвисилась до 39°C. Перкуторний звук над легенями з коробочним відтінком, скорочений справа внизу, аускультативно - там же багато сухих та небагато вологих хрипів.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження

3. План лікування

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти з теми: здобувачам вищої освіти на вибір пропонується індивідуальні завдання, у вигляді написання: реферативної роботи, складання тиматичних схем, алгоритмів або таблиць сотосовно теми заняття.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265. 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 —1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. — New York. - 2017. — 2340 p. P. 1152-1198
6. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadrage, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВСВ «Медицина», 2020. — 240 с. С. 156
7. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. — 128 с. С 69
8. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. — Lviv: «Magnolia 2006», 2019. — 220 p. P. 116
9. Лабораторный справочник «СИНЭВО» [О.В. Небыльцова, Ж.А. Климова, Г.А. Носенко и др.] / под ред. О.В. Небыльцовой. — К.: ООО «Доктор-Медиа», 2015. — 420 с. С. 254
10. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: [http:// emedicine. medscape. com/article/ 830594-overview](http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview).
2. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
3. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
4. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: [http:// www.who.int/ith/en/](http://www.who.int/ith/en/).

5. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.

Тема 15: «Інфекційний мононуклеоз»

Мета: Покращити знання здобувачів вищої освіти щодо основних симптомів та синдромів з якими протікає інфекційний мононуклеоз.

Основні поняття: інфекційний мононуклеоз.

План

Теоретичні питання:

1. Місце інфекційного мононуклеозу інфекційної патології.
2. Етіологія, особливості епідемічного процесу, основні фази патогенезу інфекційного мононуклеозу.
3. Провести клінічне обстеження хворого, виявити симптоми та синдроми хвороби, навчитись ранній діагностиці невідкладних станів при інфекційному мононуклеозі.
4. Скласти план обстеження, оцінити результати (загальноклінічні, біохімічні, вірусологічні, бактеріологічні, серологічні, інструментальні).
5. Скласти план протиепідемічних заходів у вогнищі інфекційного мононуклеозу.
6. Клініко – діагностичний алгоритм для проведення диференціальної діагностики інфекційного мононуклеозу.
7. Основні правила роботи біля ліжка хворого з інфекційним мононуклеозом.
8. Призначення етіотропної, патогенетичної та симптоматичної терапії при інфекційному мононуклеозі.
9. Проведення профілактичних заходів при інфекційному мононуклеозі.

Питання для самоконтролю:

1. Прояви інфекційного мононуклеозу.
2. Диференційно – діагностичний алгоритм при інфекційному мононуклеозі.
3. Алгоритм забору матеріалу для лабораторних досліджень у хворих з інфекційним мононуклеозом.
4. Клініко – діагностичні алгоритми, які використовуються для визначення етіологічного чинника захворювань які перебігають з синдромом інфекційного мононуклеозу.
5. Принципи призначення етіотропної, патогенетичної та симптоматичної терапії при інфекційному мононуклеозі.

Орієнтовні завдання для опрацювання теоретичного матеріалу: вивчення основної та додаткової літератури, конспектами лекцій, методичними розробками, рекомендаціями та вказівками МОЗ та ВООЗ, написання рефератів.

Практична робота:

1. Скласти диференційно – діагностичну таблицю відмінностей клінічних проявів та діагностики інфекційного мононуклеозу в порівнянні з іншими інфекційними захворюваннями що проявляються з синдромом ангіни.

Ситуаційні завдання для самоконтролю:

Задача 1

Чоловік 18 років. Захворів гостро: підвищення температури тіла до 38,5° С, слабкість, біль у горлі при ковтанні. Біль у лівому підребер'ї. На 4-й день хвороби помітив на мигдаликах локальні нальоти. Направлений до стаціонару з діагнозом: ангіна. Об'єктивно: Слизова ротоглотки гіперемована. Сіро-білі товсті нальоти мигдаликів. Системне збільшення лімфовузлів. Збільшення печінки до 12/3 x 10 x 9 см. та селезінки до 18 x 10 см. Склад крові: лейкоцити – 8.6 x 10⁹/л, лімфоцити та моноцити – 72 %, атипові мононуклеари.

1. Попередній діагноз

2. План обстеження
3. План лікування

Задача 2

Хворий М. 30 років, захворів гостро з підвищення температури до 38 ° С, яка погано знижувалася. На другий день хвороби з'явився біль у горлі, утруднене носове дихання, пастозність обличчя, припухлість у ділянці бічних поверхонь шиї. На 3 день хвороби доставлений до стаціонару з діагнозом: плівчасто-некротична ангіна. При надходженні стан середнього ступеня тяжкості. Обличчя пастозне, дихає відкритим ротом. У ротоглотці помірна гіперемія, мигдалики III ст., Накладення (+) тканина. На верхньому полюсі правої мигдалини некроз до 1 см у діаметрі. Пальпуються множинні задні лімфовузли до 1,5 см, тонзиллярні до 1,5 см з помірною пастозністю тканин над ними. Печінка 1/3 x 2 x 4 см, селезінка +2,5 см з-під краю реберної дуги. У клінічному аналізі крові: Нб 120 г/л, Л – 12,7 x 10⁹/л, п/я-4, с/я-45, л-34, м-2, атипові мононуклеари –14%, ШОЕ 25 мм/г.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 3

Хворий А. 20 років, хворий протягом 7 днів. Усі дні субфебрильна температура, слизове відокремлюване з носа, рідкісний кашель. Лікувався симптоматично. На 8 день хвороби помітив припухлість на шиї, направлений до стаціонару з діагнозом ГРВІ, шийний лімфаденіт. При надходженні стан середньої тяжкості, температура 37,8 ° С, млявий плаксивий. Шкірні покриви блідо-рожеві, висипки немає. Шийні лімфатичні вузли до 1,5 см у всіх групах. Пальпуються дрібні пахвинні та пахові л/вузли. У ротоглотці помірна розлита гіперемія, мигдалики I ст., накладень немає. Легкі та серце без патології, збільшені печінка, селезінка. У клінічному аналізі крові: Нб. 108 г/л, Л – 7,5 x 10⁹/л, п/я-2, с/я-18, л-52, м-8, атипові мононуклеари –20%, ШОЕ 25мм/год.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 4

Хворий В. 17 років, 5 місяців тому, переніс інфекційний мононуклеоз. Протягом цього часу двічі хворів на ГРВІ, і 2 рази переносив лакунарний тонзиліт з виявленням в аналізі крові атипових мононуклеарів 8%. При огляді стан середньої тяжкості температура 37,4°С. Зазначається помірна закладеність носа без відокремлюваного, тонзиллярні лімфатичні вузли до 2 см, задній 1,5 см ланцюжками. Печінка 1/3 x 3 x 3 см, селезінка +1 см. З боку ЛОР-органів хронічної патології не виявлено. У клінічному аналізі крові: Нб 115 г/л, Л – 6,5 x 10⁹ /л, п/я-2, с/я-28, л-60, м-10, атипові мононуклеари – не виявлені, ШОЕ 12мм/ година. При серологічному обстеженні IgM VCA (+), IgG EA (+), IgG NA (+). Позитивний результат на ДНК ВЕБ у лімфоцитах крові та слині у ПЛР.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 5

Хворий П., 28 років, захворів гостро з підвищення температури до 38 ° С, болю в горлі, нудоти, одноразового блювання. На другий день хвороби, на фоні прийому ампіциліну, з'явився висип на тілі. Доставлений з діагнозом: Ієрсініоз? При надходженні стан середньої тяжкості. Шкірні покриви бліді, висипка без чіткої локалізації поліморфна - на плечах, спині, кінцівках. Легка пастозність обличчя, «сопит» носом, що відокремлюється немає, голос із гнусовим відтінком. У ротоглотці яскрава розлита гіперемія, мигдалики II ступеня, накладення по лакунам, (-) тканина. Збільшено всі групи лімфатичних вузлів,

тонзиллярні до 3 см, в інших групах дрібні. Розміри печінки $\frac{1}{2} \times 4 \times 4$ см, селезінки +5 см з-під краю реберної дуги. У клінічному аналізі крові: Нb 115 г/л, Л – $15,7 \times 10^9$ /л, п/я-2, с/я-28, л-40, м-10, атипові мононуклеари -20%, ШОЕ 25мм/год.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти з теми: здобувачам вищої освіти на вибір пропонується індивідуальні завдання, у вигляді написання: реферативної роботи, складання тиматичних схем, алгоритмів або таблиць сotosовно теми заняття.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВCB «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265. 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВCB «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВCB «Медицина», 2019. — 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 —1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВCB «Медицина», 2018. — 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. — New York. - 2017. — 2340 p. P. 1152-1198
6. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadrage, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВCB «Медицина», 2020. — 240 с. С. 156
7. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВCB «Медицина», 2017. — 128 с. С 69
8. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. — Lviv: «Magnolia 2006», 2019. — 220 p. P. 116
9. Лабораторный справочник «СИНЭВО» [О.В. Небыльцова, Ж.А. Климова, Г.А. Носенко и др.] / под ред. О.В. Небыльцовой. — К.: ООО «Доктор-Медиа», 2015. — 420 с. С. 254
10. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: [http:// emedicine. medscape. com/article/ 830594-overview](http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview).

2. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
3. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
4. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/>.
5. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.

Тема 16: «Диференційна діагностика захворювань з менінгеальним синдромом».

Мета: Удосконалити знання здобувачів вищої освіти щодо основних підходів до диференційної діагностики захворювань з менінгеальним синдромом. Сформувати професійні уміння зі складання збору анамнезу, опитування та огляду хворого зі складанням плану обстеження і проведення диференційної діагностики захворювань для подальшого призначення лікування.

Основні поняття: Менінгіти. Енцефаліти та менінгоенцефаліти: характеристика та класифікація, причини виникнення, клінічні ознаки, діагностичні процедури та лікування.

План

Теоретичні питання:

1. Характеристика збудників менінгітів різної етіології;
2. Ланки епідеміологічного процесу менінгітів різної етіології;
3. Патогенез та патоморфологічні зміни при менінгітах різної етіології;
4. Клінічні ознаки менінгітів різної етіології;
5. Ускладнення при менінгітах різної етіології;
6. Лабораторні методи діагностики менінгітів різної етіології;
7. Диференційна діагностика менінгітів різної етіології;
8. Лікування хворих на менінгіти різної етіології;
9. Принципи профілактики менінгітів різної етіології.

Питання для самоконтролю:

1. Визначення менінгіту, менінгеального синдрому;
2. Характеристики збудників серозних та гнійних менінгітів;
3. Сучасна класифікацією менінгітів.
4. Клінічні прояви захворювань, що супроводжуються менінгеальним синдромом.
5. Характерні зміни спинномозкової рідини при ураженні ЦНС різної етіології.
6. Методи дослідження, що застосовуються при діагностиці захворювань з менінгеальним синдромом: загальноклінічні, біохімічні, бактеріологічні та вірусологічні, серологічні, інструментальні.
7. Оцінити дані лабораторного та інструментального обстеження хворого.
8. Провести диференційний діагноз між менінгітами різної етіології та іншими захворюваннями нервової системи.
9. Призначити етіотропне, патогенетичне лікування хворим з різними формами менінгітів.

Орієнтовні завдання для опрацювання теоретичного матеріалу: вивчення основної та додаткової літератури, конспектами лекцій, методичними розробками, рекомендаціями та вказівками МОЗ та ВООЗ, написання рефератів.

Практична робота:

1. Скласти диференціально – діагностичну таблицю відмінностей клінічних проявів та діагностики менінгітів різного походження.
2. Скласти лікувально – профілактичну таблицю менінгітів різного походження.

Ситуаційні завдання для самоконтролю:

Задача 1

Хворий 28 років поступив до інфекційного стаціонару на 2-й день хвороби зі скаргами на помірний біль у горлі, незначну слабкість, підвищення температури тіла. Діагноз при направленні: “Лакуарна ангіна”. При огляді: Т 38,2°C. В ротоглотці - на фоні незначного набряку мигдаликів спостерігається сірий наліт у вигляді острівців, що не виходять за їх межі та погано знімаються з послідуною кровоточивістю. Пальпуються помірно збільшені, малоболючі підщелепні лімфовузли. Загальний стан мало порушений. Дихання носом вільне, в легенях хрипів немає. Пульс – 80 уд/хв. Тони серця звучні, ритмічні. Живіт м’який, безболісний.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 2

Хворий 16 років, поступив в інфекційну лікарню на 9-й день хвороби. Захворювання почалося гостро, температура 38,5°C, потім з’явився біль в горлі, слабкість, головний біль. Об’єктивно: температура 38,3°C. Стан середньої важкості. Легка жовтяниця шкіри і склер. Язик злегка обкладений. Зів і мигдалики гіперемовані, у лакунах білі нальоти. Збільшено шийні, пахові і пахові лімфовузли. Пульс 96 за 23в., тони серця ясні. Дихання везикулярне. Печінка і селезінка помірно збільшені. Сеча темніше звичайної. Діагноз ?

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 3

Хвора 29 років, захворіла гостро - озноб, головний біль, ломота в тілі, біль у горлі, температура 38°C. На 2-й день температура - 39,5°C, відмічала слабкість, запаморочення. У той же день була оглянута лікарем, що виявив нальоти у виді сірих щільних плівок на обох мигдаликах, збільшення і болісність підщелепних лімфатичних вузлів.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 4

Хворий 16 років, госпіталізований на 5-й день хвороби із скаргами на помірний головний біль, закладеність носа, біль в горлі при ковтанні, підвищення температури до 38-38,5°C. Стан при госпіталізації задовільнений. Носове дихання ускладнено, рясні слизові виділення з носа, гіперемія слизової ротоглотки, збільшені шийні і підщелепні лімфовузли.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 5

Захворювання почалось гостро, підвисилась температура до 38,5°C, з ознобом, появився сильний головний біль, почуття розбитості, біль у м’язах. Одночасно виникли: утруднене дихання через ніс, першіння в зіві, сухий виснажливий кашель, біль в очах, явища кон’юнктивіту. На 3-й день після зниження температури посилились катаральні симптоми, приєдналась задишка, кашель с серозно-кров’янистою мокротою, ціаноз губ, температура підвисилась до 39°C. Перкуторний звук над легенями з коробочним відтінком, скорочений справа внизу, аускультативно - там же багато сухих та небагато вологих хрипів.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти з теми: здобувачам вищої освіти на вибір пропонується індивідуальні завдання, у вигляді написання: реферативної роботи, складання тимчасових схем, алгоритмів або таблиць самостійно теми заняття.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265, 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотики інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 —1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. — New York. - 2017. — 2340 p. P. 1152-1198
6. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadruga, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВСВ «Медицина», 2020. — 240 с. С. 156
7. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. — 128 с. С 69
8. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. — Lviv: «Magnolia 2006», 2019. — 220 p. P. 116
9. Лабораторный справочник «СИНЭВО» [О.В. Небыльцова, Ж.А. Климова, Г.А. Носенко и др.] / под ред. О.В. Небыльцовой. — К.: ООО «Доктор-Медиа», 2015. — 420 с. С. 254
10. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: [http:// emedicine. medscape. com/article/ 830594-overview](http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview).
2. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
3. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
4. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: [http:// www.who.int/ith/en/](http://www.who.int/ith/en/).

5. Gompf S.G. Arenaviruses [Электронный ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступа: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.

Тема 18: «Кліщовий та японський енцефаліти»

Мета: Удосконалити знання здобувачів вищої освіти щодо основних підходів до диференційної діагностики кліщового та японського енцефаліту. Сформувані професійні уміння зі складання збору анамнезу, опитування та огляду хворого зі складанням плану обстеження і проведення диференційної діагностики захворювань для подальшого призначення лікування.

Основні поняття: кліщовий, японський енцефаліти.

План**Теоретичні питання:**

1. Які етіологічні та епідеміологічні особливості японського енцефаліту?
2. Які основні ланки патогенезу японського енцефаліту?
3. Які клінічні прояви та ускладнення японського енцефаліту?
4. Які методи використовують для діагностики японського енцефаліту?
5. Методи лікування та профілактики при японському енцефаліті?
6. Які етіологічні та епідеміологічні особливості кліщового енцефаліту?
7. Які основні ланки патогенезу кліщового енцефаліту?
8. Які клінічні прояви та ускладнення кліщового енцефаліту?
9. Які методи використовуються для діагностики кліщового енцефаліту?
10. Методи лікування та профілактики при кліщовому енцефаліті?

Питання для самоконтролю:

10. Визначення кліщового та японського енцефаліту;
11. Характеристики збудників кліщового та японського енцефаліту;
12. Сучасна класифікація кліщового та японського енцефаліту.
13. Клінічні прояви кліщового та японського енцефаліту.
14. Характерні зміни спинномозкової рідини при кліщовому та японському енцефаліті.
15. Методи дослідження, що застосовуються при діагностиці кліщового та японського енцефаліту: загальноклінічні, біохімічні, бактеріологічні та вірусологічні, серологічні, інструментальні.
16. Оцінити дані лабораторного та інструментального обстеження хворого.
17. Провести диференційний діагноз між кліщовим та японським енцефалітом.
18. Призначити етіотропне, патогенетичне лікування хворим з кліщовим та японським енцефалітом.

Орієнтовні завдання для опрацювання теоретичного матеріалу: вивчення основної та додаткової літератури, конспектами лекцій, методичними розробками, рекомендаціями та вказівками МОЗ та ВООЗ, написання рефератів.

Практична робота:

1. Скласти диференціально – діагностичну таблицю відмінностей клінічних проявів та діагностики кліщового та японського енцефаліту.
2. Скласти лікувально – профілактичну таблицю кліщового та японського енцефаліту.

Ситуаційні завдання для самоконтролю:*Задача 1*

Хворий С., 30 років, поступив у неврологічне відділення зі скаргами на підвищення температури, головний біль. Хворий на 4-й день: спочатку температура підвищилась до 37,5 ° С, а потім досягла 38-38,5 ° С. З'явився головний біль, нудота, 2 рази була блювота. За 2 тижні до хвороби був у туристичному поході по Алтаю, жив в наметі. При огляді: висипки немає. Периферичні лімфовузли не збільшені. В легенях везикулярне дихання, хрипів немає. Тони серця приглушені, ритмічні, АТ 120/75 мм.рт.ст., пульс 92 уд/хв. Печінка і селезінка не збільшені. Помірно виражена ригідність потиличних м'язів, позитивний симптом Керніга. При діагностичній люмбальній пункції отримано ліквор наступного складу: цитоз - 283 лейкоцита в 1 мкл, білок-0,9 г/л, реакція Панді +++, в мазку -88% лімфоцитів, 12% нейтрофілів. Проведено лікування: 5% р-н глюкози з вітамінами у

1000,0 мл в/в, лазикс 40мг.-в/в х1р., анальгін 50% -2,0 в/м х 2р. На тлі проведеної терапії головний біль і менінгеальні симптоми зменшилися, але з'явився парез лівої руки, ознаки атрофії шийно-плечової мускулатури зліва, хворий з працею нахилиє голову вліво.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 2

Хворий М., 32 роки, інженер, захворів гостро 2.06., Коли піднялася температура до 38,5 ° С, з'явився головний біль, слабкість, нудота, відчуття повзання мурашок, болю в шиї, в плечах. Дільничний лікар при огляді виявив ін'єкцію склер, гіперемія обличчя, гіперемія і зернистість слизових ротоглотки і поставив діагноз "ГРЗ". Хворий приймав антипіретики і ампіцилін, стан його не поліпшився. На 4-й день хвороби температура піднялася до 39,2 ° С, посилювався головний біль, двічі була блювота. "Швидкою допомогою" хворий доставлений в інфекційну лікарню. При огляді стан середньої тяжкості, особу гіперемійоване, склери ін'єктовані, шкіра чиста, фізіологічної забарвлення, в ротоглотці - млява гіперемія дужок. Язик вологий, обкладений білим нальотом. АТ = 120/70 мм.рт.ст. Пульс 106 за хв., задовільних якостей. При аускультатії тони серця приглушені, в легенях - дихання везикулярне, хрипи не вислуховуються. Живіт м'який, безболісний. Печінка, селезінка не збільшені. Симптом покачування по попереку негативний з обох сторін. Діурез збережений. Визначається ригідність потиличних м'язів. Натискання на очні яблука, перкусія по скуловій дугі і черепу болючі. Симптом Керніга сумнівний, симптоми Брудзинського - негативні. На наступний день хворий пред'являв скарги на м'язову слабкість в руках і шиї, не може утримати ложку, звисає голова. При консультації невропатологом визначено зниження чутливості в цих же зонах, мляві парези.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 3

Хворий 22 років звернувся в інфекційну лікарню з діагнозом: Грип. Захворів напередодні ввечері. Піднялася температура до 39 ° С, з'явився сильний головний біль, біль в очних яблуках, блювота, що не приносила полегшення. 2 тижні тому після прогулянки в лісі зняв з себе кліща. Об'єктивно: стан важкий. Температура 39,2 ° С. Обличчя гіперемоване. Ригідність потиличних м'язів та симптом Керніга сумнівний. Тони серця ясні, ритмічні, пульс 90 в хвилину. У легенях дихання везикулярне. Живіт м'який, безболісний. Печінка, селезінка не збільшені. Стілець, діурез в нормі.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 4

Чоловік 35 років доставлений в приймальне відділення машиною швидкої допомоги зі скаргами на розлитий, сильний головний біль, білі у попереку, слабкість, підвищення температури тіла до 38,5 ° С. З анамнезу відомо що захворювання почалося гостро 3 дні тому о 17:55, також відомо що 12 днів тому хворий повернувся з Малайзії. Об'єктивно: температура 38,9 ° С, обличчя, слизові оболонки і кон'юнктиви гіперемійовані. На тулубі та кінцівках є елементи висипу, у вигляді петехій і розеола. АТ 90/50 мм., рт., ст., Пульс 51 ударів за хвилину.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 5

Захворювання почалося гостро, підвисилась температура до 38,5°C, з ознобом, появився сильний головний біль, почуття розбитості, біль у м'язах. Одночасно виникли: утруднене дихання через ніс, першіння в зіві, сухий виснажливий кашель, біль в очах, явища кон'юнктивіту. На 3-й день після зниження температури посилились катаральні симптоми, приєдналась задишка, кашель с серозно-кров'янистою мокротою, ціаноз губ, температура підвисилась до 39°C. Перкуторний звук над легеньми з коробочним відтінком, скорочений справа з низу, аускультативно - там же багато сухих та небагато вологих хрипів.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 6

Чоловік 30 років доставлений в приймальне відділення машиною швидкої допомоги зі скаргами на розлитий, сильний головний біль, блювоту яка не приносить полегшення, підвищення температури тіла до 39,5 ° C. З анамнезу відомо що захворювання почалося гостро 3 дні тому, також відомо що 10 днів тому хворий повернувся з Малайзії. Об'єктивно: температура 39,9 ° C, обличчя, слизові оболонки і кон'юнктиви гіперемійовані та іктеричні. На тулубі та кінцівках є елементи геморагічного висипу. Слабко виражені менінгельні симптоми. При пальпації печінка +2 см, болісна при пальпації, селезінка +1 см. АТ 90/50 мм., рт., ст., Пульс 61 ударів за хвилину.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 7

Жінка 20 років доставлений в приймальне відділення машиною швидкої допомоги, свідомість сплутана, марить, галюціанус. Зі слов матері відомо що захворювання почалося гостро 1 день тому з сильного ознобу, підвищення температури тіла до 40,0 ° C, сонливість, слабкість, також відомо що 12 днів тому хвора повернулася з Шрі-Ланкі. Об'єктивно: температура 40,9 ° C, лице амімічне, хвора марить, шкіра мокра на дотик, слизові оболонки і кон'юнктиви гіпереміровані. На тулубі та кінцівках є елементи висипу, у вигляді петехій. Гіпертонус у згиначах рук та потиличних м'язах. По тілу спостерігаються фібрилярні посмикування м'язів. На тулубі та кінцівках є елементи геморагічного висипу. Виражені менінгельні симптоми. рефлекс - Бабінського, Гордона, Оппенгейма, Россолімо, Чеддока- позитивні. При пальпації печінка +1 см, болісна при пальпації, селезінка +1 см. АТ 80/50 мм., рт., ст., Пульс 51 ударів за хвилину, є прояви дикротії.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти з теми: здобувачам вищої освіти на вибір пропонується індивідуальні завдання, у вигляді написання: реферативної роботи, складання тематичних схем, алгоритмів або таблиць сотосовно теми заняття.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.

2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. – Одеса: ОНМедУ, 2012. – 252 с., С. 87. – (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. – Е. 1. – 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. – 592 с. С. 256, 265. 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. – 2-е вид., переробл. і допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). – К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. – 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 –1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. – New York. - 2017. – 2340 p. P. 1152-1198
6. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadruga, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВСВ «Медицина», 2020. – 240 с. С. 156
7. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. – 128 с. С 69
8. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. – Lviv: «Magnolia 2006», 2019. – 220 p. P. 116
9. Лабораторный справочник «СИНЭВО» [О.В. Небыльцова, Ж.А. Климова, Г.А. Носенко и др.] / под ред. О.В. Небыльцовой. – К.: ООО «Доктор-Медиа», 2015. – 420 с. С. 254
10. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview>.
2. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
3. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
4. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/>.
5. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.

Тема 18: «Диференційна діагностика екзантем»

Мета: Удосконалити знання здобувачів вищої освіти щодо основних захворювань інфекційної та неінфекційної патології, які можуть протікати з екзантемами. Сформувати професійні уміння зі складання збору анамнезу, опитування та огляду хворого зі складанням плану обстеження і проведення диференційної діагностики захворювань для подальшого призначення лікування.

Основні поняття: екзантема, енантема.

План**Теоретичні питання:**

1. Інфекційні захворювання, перебіг яких супроводжується екзантемами.
2. Класифікація екзантем.
3. Особливості перебігу “дитячих” крапельних інфекцій у дорослих.
4. Характеристика екзантем.
5. Морфологія, термін появи, динаміку появи екзантеми.
6. Навчитися встановлювати етіологічні та патогенетичні чинники найбільш поширених хвороб, що супроводжується екзантемами.
7. Вміти діагностувати різні клінічні варіанти хвороб, що супроводжується екзантемами та їх типові ускладнення.
8. Оволодіти принципами лабораторної діагностики хвороб, що супроводжується екзантемами.
9. Вміти складати план обстеження хворому та інтерпретувати отримані результати при інфекційних захворюваннях, що супроводжуються екзантемою.
10. Визначати тактику ведення хворих на найбільш поширені інфекційні хвороби, що супроводжуються екзантемою.
11. Проводити диференційну діагностику та ставити попередній діагноз найбільш поширених захворювань, що супроводжуються появою екзантеми. Знати клінічну симптоматику невідкладних станів, вміти їх діагностувати та надавати екстрену допомогу у клініці інфекційних хвороб.
12. Розрізняти особливості клінічного перебігу різних за важкістю клінічних форм хвороб, що супроводжується екзантемами.
13. Визначати основні принципи лікування найбільш поширених хвороб, що супроводжується екзантемами.
14. Планувати профілактичні та протиепідемічні заходи у вогнищі хвороб, що супроводжується екзантемами.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте характеристику сучасної епідемічної ситуації щодо захворюваності на кір і краснуху.
2. Дайте визначення поняття «дитячі краплинні інфекції».
3. 4. Назвіть особливості перебігу кору і краснухи у дорослих.
5. Дайте характеристику ускладнень кору і краснухи.
6. Які симптоми є патогномонічними для кору і краснухи?
7. Назвіть основні методи лабораторної діагностики кору і краснухи.
8. Які методи лікування кору і краснухи використовують?
9. Дайте характеристику існуючих методів профілактики кору і краснухи.
10. Дайте характеристику вакцинальних препаратів, які застосовують для профілактики кору і краснухи.
11. Яка стратегія вакцинації проти кору і краснухи?
12. Якою має бути тактика спостереження вагітної в разі інфікування кором і краснухою або при контакті з хворими?
13. Які особливості має клінічна картина епідемічного паротиту та вітряної віспи у дорослих?

14. Які зміни у спинномозковій рідині виникають при розвитку паротитного менінгіту та віспяного менінгоенцефаліту?
15. Схарактеризуйте лікування неускладненого перебігу епідемічного паротиту та вітряної віспи.
16. Схарактеризуйте лікування ускладнень епідемічного паротиту та вітряної віспи.

Орієнтовні завдання для опрацювання теоретичного матеріалу: вивчення основної та додаткової літератури, конспектами лекцій, методичними розробками, рекомендаціями та вказівками МОЗ та ВООЗ, написання рефератів.

Практична робота:

1. Скласти диференціально – діагностичну таблицю відмінностей клінічних проявів та діагностики захворювань що протікають з синдромом екзантеми.

Ситуаційні завдання для самоконтролю:

Задача 1

У дитини 8 років підвищення температури до 39°C , нежить зі значним гнійним відторгненням, вологий кашель, кон'юктивіт з гнійним виділенням світлобоязливості. На слизовій оболонці щикбілісоваті дільниці отрубновидного злущуючого епітелію.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження
3. Лікування.

Задача 2

У дитини захворювання почалось з підвищення температури до 38°C та появи висипу. Спочатку висип мав вигляд плям, потім з'явилися пухирці. При огляді на шкірі обличчя, тулуба, кінцівок і на волосяній частині голови спостерігається рясний висип: папули, везикули, кірочки.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження
3. Лікування.

Задача 3

У дитини 11 років на п'ятий день від початку збільшення привушних слинних залоз – температура до 39°C , головний біль, блювання до 6 разів на добу.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження
3. Лікування.

Задача 4

Дитина 8 років, яка навчається у 3 класі школи-інтернату, захворіла гостро, підвищилась температура тіла до 39°C , з'явилися слабкість, виражена сухість у роті, головний біль. Через добу відмічено одутловатість лица, набряк біля вуха справа, потім зліва.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження
3. Лікування.

Задача 5

У хворої, 11 років, гостро підвищилась температура тіла до 40°C . З'явилися озноб, одноразове блювання, біль у горлі, головний біль, кволість. На другий день у пахових ділянках, верхній частині грудей, на обличчі та шії з'явився макульозний висип на гіперемійованому тлі шкіри. Носогубний трикутник блідий.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження
3. Лікування.

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти з теми: здобувачам вищої освіти на вибір пропонується індивідуальні завдання, у вигляді написання: реферативної роботи, складання тиматичних схем, алгоритмів або таблиць сотошовно теми заняття.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265, 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 —1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. — New York. - 2017. — 2340 p. P. 1152-1198
6. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadruga, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВСВ «Медицина», 2020. — 240 с. С. 156
7. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. — 128 с. С 69
8. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. — Lviv: «Magnolia 2006», 2019. — 220 p. P. 116
9. Лабораторный справочник «СИНЭВО» [О.В. Небыльцова, Ж.А. Климова, Г.А. Носенко и др.] / под ред. О.В. Небыльцовой. — К.: ООО «Доктор-Медиа», 2015. — 420 с. С. 254
10. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: [http:// emedicine. medscape. com/article/ 830594-overview](http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview).
2. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
3. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
4. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: [http:// www.who.int/ith/en/](http://www.who.int/ith/en/).
5. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: [http://emedicine.medscape. com/article/212356-overview](http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview).

Тема 21: «Диференційна діагностика лімфаденопатій. ВІЛ-інфекція/СНІД»

Мета: Удосконалити знання здобувачів вищої освіти щодо основних захворювань інфекційної та неінфекційної патології, які можуть протікати з лімфаденопатією. Сформувати професійні уміння зі складання збору анамнезу, опитування та огляду хворого зі складанням плану обстеження і проведення диференційної діагностики захворювань для подальшого призначення лікування.

Основні поняття: лімфаденопатія – класифікація, етіологічні та патогенетичні фактори виникнення. ВІЛ-інфекція/СНІД.

План

Теоретичні питання:

1. Ланки епідеміологічного процесу при ВІЛ-інфекції;
2. Класифікація клінічних форм;
3. Опортуністичні інфекції;
4. Лабораторна діагностика хвороби;
5. Методи лікування СНІДу:
 - а) вплив на збудників
 - б) вплив на опортуністичні інфекції
 - в) вплив на імунну систему
 - г) симптоматична терапія;
6. Диференційна діагностика лімфаденопатій, що супроводжують інфекційні хвороби (чума, туляремія, бруцельоз, токсоплазмоз та ін.).

Питання для самоконтролю:

1. Сучасна класифікація лімфаденопатій.
2. Інфекційні та неінфекційні лімфаденопатії принципи диференційної діагностики.
3. Яка є класифікація СНІД-асоційованих інфекцій та інвазій?
4. Які є вірусні СНІД-асоційованих інфекцій?
5. Які є бактеріальні СНІД-асоційованих інфекцій?
6. Які є грибові СНІД-асоційованих інфекцій?
7. Які є протозойні СНІД-асоційованих інвазій?
8. Які принципи неспецифічної та специфічної діагностики СНІД-асоційованих інфекцій та інвазій?
9. Які загальні принципи лікування СНІД-асоційованих інфекцій та інвазій?
10. Які загальні принципи профілактики СНІД-асоційованих інфекцій та інвазій?
11. Поняття про СНІД-асоційовані захворювання
12. Поняття про опортуністичні інфекції і особливості перебігу при ВІЛ/СНІДі
13. Які СНІД-асоційовані захворювання належать до мікозів
14. Опортуністичні захворювання бактеріальної та вірусної природи
15. СНІД-асоційовані захворювання протозойної природи
16. СНІД-асоційовані захворювання пухлинного походження

Орієнтовні завдання для опрацювання теоретичного матеріалу: вивчення основної та додаткової літератури, конспектами лекцій, методичними розробками, рекомендаціями та вказівками МОЗ та ВООЗ, написання рефератів.

Практична робота:

1. Скласти диференціально – діагностичну таблицю відмінностей клінічних проявів та діагностики проявів СНІД – асоційованих інфекцій та інвазій.

Ситуаційні завдання для самоконтролю:

1. Госпіталізовано хворого з тривалою гарячкою нез'ясованої етіології. При клінічному обстеженні патології з боку зовнішніх органів не виявлено. При імунологічному обстеженні – співвідношення CD4/CD8 – 0,7. Діагноз?
 - A. Сепсис
 - B. Кір.

С. ВІЛ-інфекція

Д. Цитомегаловірусна інфекція

2. Під час медичного огляду 19 річного робітника виявлено генералізоване збільшення лімфатичних вузлів з переважним ураженням задньо - шийних, пахових та ліктьових. На шкірі ліктьових згинів – численні сліди від ін'єкцій. Вживання наркотиків відкидає, сліди від ін'єкцій пояснює лікуванням грипу. В крові : ер - $3,2 \cdot 10^{12}$ т/л, гемоглобін - 100 г/л, лейкоцити - $3,1 \cdot 10^9$ г/л, помірна лімфопенія. Яке дослідження необхідно зробити в першу чергу?

А. ІФА на ВІЛ

В. Гемограма

С. Рентгенографія легенів

Д. Стернальна пункція

Е. Біопсія лімфовузлів

3. Лікар – хірург ,під час оперативного втручання у ВІЛ – інфікованого пацієнта з приводу тупої травми живота та розриву селезінки, вколів палець ін'єкційною голкою. Яку профілактику ВІЛ - інфекції необхідно провести у даного медпрацівника?

А. Спостереження протягом року

В. Еритроміцин протягом 3 днів

С. Видавити краплю крові. Обробити рану 6% перекисом водню та другий раз – 70% спиртом. Азідотимедин за схемою.

Д. Заклеїти рану пастирем

Е. Промити рану хлоргексидином.

4. Хірург В. скаржитися на швидку втомлюваність, нездужання, пітливість (особливо вночі). Протягом двох тижнів відмічає підвищення температури до $37,7 - 38,0^{\circ}\text{C}$, діарею. Декілька днів тому помітив збільшені підщелепові лімфовузли й одиночний ліктьовий лімфовузол. Протягом хвороби схуд на 5 кг. Три місяці тому, під час оперативного втручання у ВІЛ – інфікованої хворої, трапився укол голкою.

Один з наведених методів не є обов'язковим для підтвердження ВІЛ – інфекції:

А. Підрахування СД 4 лімфоцитів

В. ПЛР з виявленням провірусної ДНК ВІЛ

С. Виявлення анти ВІЛ

Д. Внутрішньошкірна алергічна проба

Е. Вестерн блот

5. Хворий С., 27 років, наркоман, відмічає швидку стомлюваність, зниження маси тіла, протягом 1,5 місяців - підвищення температури до $38,0^{\circ}\text{C}$, діарею. Три тижні тому вперше помітив збільшені пахові лімфовузли. Об'єктивно: блідий, середнього росту, пониженого харчування, температура - $37,4^{\circ}\text{C}$, пульс - 98 ударів за хвилину, ритмічний. Пальпуються збільшені пахові, шийні, ліктьові, пахові лімфовузли. Живіт м'який, безболісний при пальпації, печінка виступає з-під краю реберної дуги на 3 см. В загальному аналізі крові тромбоцитопенія, лімфопенія, еозинофілія. Яке з нижче перерахованих захворювань можна припустити?

А. Хвороба Крона

В. Інфекційний моновірусоз

С. Лімфогранулематоз

Д. ВІЛ - інфекція

Е. Сепсис

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти з теми: здобувачам вищої освіти на вибір пропонується індивідуальні завдання, у вигляді написання: реферативної роботи, складання тематичних схем, алгоритмів або таблиць самостійно теми заняття.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265. 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 —1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. — New York. - 2017. — 2340 p. P. 1152-1198
6. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadraga, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВСВ «Медицина», 2020. — 240 с. С. 156
7. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. — 128 с. С 69
8. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. — Lviv: «Magnolia 2006», 2019. — 220 p. P. 116
9. Лабораторный справочник «СИНЭВО» [О.В. Небыльцова, Ж.А. Климова, Г.А. Носенко и др.] / под ред. О.В. Небыльцовой. — К.: ООО «Доктор-Медиа», 2015. — 420 с. С. 254
10. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: [http:// emedicine. medscape. com/article/ 830594-overview](http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview).
2. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
3. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
4. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: [http:// www.who.int/ith/en/](http://www.who.int/ith/en/).
5. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.